

Besluit «openbaar»

Ons kenmerk: OPTA/AM/2012/200724

Zaaknummer: 12.0030.21

Datum: 5 juni 2012

Besluit van het college van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit inhoudende de beslechting van het geschil tussen CM Telecom en KPN met betrekking tot de afhandeling van SMS-berichten tussen mobiele eindgebruikers van KPN en klanten van CM Telecom.

1 Samenvatting

E-Plus Nederland B.V. (hierna: KPN) heeft bij brief van 20 december 2010 CM Telecom B.V. (hierna: CM Telecom) bericht dat zij haar SMS-dienstverlening alleen nog aanbiedt op basis van nieuw te sluiten overeenkomsten. Na onderhandeling zijn deze overeenkomsten op 1 november 2011 van kracht geworden. Partijen hebben in een Addendum bij deze overeenkomsten te kennen gegeven geen overeenstemming te hebben bereikt over de vergoeding voor het routeren van zogenoemde standaard Mobile Originating (hierna: MO) SMS-berichten. Daarnaast heeft KPN de Premium MO SMS-dienstverlening afgeschaft.

CM Telecom heeft ten aanzien van zowel de vergoeding voor het routeren van standaard MO SMS-berichten, als het afschaffen van de Premium MO SMS-dienstverlening een aanvraag gedaan om geschilbeslechting bij het college van de Onafhankelijke Post en Telecommunicatie Autoriteit (hierna: het college). Ze heeft het college verzocht een tarief – van minimaal € 0,035 – vast te stellen voor het routeren van standaard MO SMS-berichten en KPN te verplichten de Premium MO SMS-diensverlening te hervatten.

Het college stelt in dit besluit vast dat ten aanzien van de standaard MO SMS-dienstverlening geen overeenkomst tussen partijen bestaat. Ten einde interoperabiliteit onder redelijke voorwaarden tot stand te brengen heeft het college met betrekking tot het routeren van standaard MO SMS-berichten zelf het tarief vastgesteld. Gelet op onder meer de tarieven die KPN met betrekking tot MO SMS-dienstverlening aan andere netwerkaanbieders en MVNO's betaald, acht het college het tarief dat door CM Telecom wordt verzocht € 0,035 niet onredelijk. Het college stelt dit tarief dan ook vast, met terugwerkende kracht, ingaande op 1 november 2011.

Ten aanzien van het verzoek om te bepalen dat de Premium MO SMS-dienstverlening hervat dient te worden, stelt het college vast dat CM voldoende alternatieven heeft om haar dienstverlening te blijven voortzetten, onder de voorwaarde van de eerder vastgestelde vergoeding van € 0,035 per gerouteerd standaard MO SMS-bericht.

2 Verloop van de procedure

1. Bij brief van 16 januari 2012 heeft CM Telecom het college verzocht om het geschil te beslechten met betrekking tot de afhandeling van SMS-berichten tussen abonnees van KPN en klanten van CM Telecom.

Besluit «openbaar»

2. Bij brief van 17 januari 2012 heeft het college de ontvangst van het verzoek om geschilbeslechting aan CM Telecom bevestigd.
3. Bij brief van 3 februari 2012 heeft het college het verzoek om geschilbeslechting aan KPN toegezonden.
4. Bij brieven van 14 februari 2012 zijn CM Telecom en KPN door het college uitgenodigd voor het bijwonen van de hoorzitting.
5. Bij brief van 27 februari 2012 heeft KPN een verweerschrift ingediend.
6. Op 5 maart 2012 heeft ten kantore van het college een hoorzitting plaatsgevonden. Hierbij waren CM Telecom en KPN aanwezig.
7. Bij brief van 12 maart 2012 heeft KPN op verzoek van het college nadere stukken toegezonden.
8. Bij brieven van 12 en 13 maart 2012 heeft CM Telecom op verzoek van het college nadere stukken toegezonden.
9. Bij email van 30 mei 2012 heeft het college CM Telecom en KPN een nadere vraag gesteld.
10. Bij emails van 4 juni 2012 hebben zowel CM Telecom, als KPN een reactie gegeven op de nadere vraag van het college.

3 Feiten

11. Het onderhavige geschil betreft de afhandeling van SMS-berichten tussen mobiele eindgebruikers van KPN en klanten van CM Telecom, zogenoemde SMS-contentaanbieders. In dit kader zijn de volgende feiten en omstandigheden van belang.
12. CM Telecom is aanbieder van openbare elektronische telecommunicatiediensten. Zij maakt voor haar dienstverlening, het tot stand brengen van de communicatie tussen de SMS-contentaanbieders en mobiele eindgebruikers, gebruik van een zogenoemd SMS-platform (hierna ook: SMS-C). Om te bewerkstelligen dat de SMS-berichten van haar klanten de mobiele eindgebruikers – van in dit geval KPN – kunnen bereiken en omgekeerd de eindgebruikers van KPN de klanten van CM Telecom kunnen bereiken, is de SMS-C van CM Telecom aangesloten op het netwerk van KPN.
13. De dienstverlening van CM Telecom maakt het voor haar klanten mogelijk om - via het SMS-platform van CM Telecom - inhoudsdiensten aan mobiele eindgebruikers aan te bieden. Dit gebeurt via de zogenaamde MT SMS-dienst. Daarnaast ontvangen SMS-contentaanbieders via het SMS-C van CM Telecom SMS-berichten van mobiele eindgebruikers, waardoor deze

Besluit «openbaar»

mobiele eindgebruikers gebruik kunnen maken van inhoudsdiensten. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de zogenoemde MO SMS-dienst.

14. De MO en MT SMS-dienstverlening bestaan in een zogenaamde Premiumvariant. In dat geval verzorgt de telefoonaanbieder – in dit geval KPN – eveneens een facturerings- en incassodienst. De tarieven voor de Premium MO en MT SMS-contentdiensten worden derhalve door de telefoonaanbieder bij zijn eindgebruikers in rekening gebracht en geïnd.

3.1 Voorgeschiedenis

15. Voorafgaand aan het ontstaan van het geschil zijn (rechtsvoorgangers van) CM Telecom en KPN een aantal overeenkomsten aangegaan met betrekking tot de afwikkeling van SMS-berichten tussen de klanten van CM Telecom en mobiele eindgebruikers.
16. In februari 2006 hebben KPN Mobile The Netherlands B.V. (hierna: KPN Mobile; thans: KPN) en CM Telecom een overeenkomst gesloten over de SMS Premium MO-dienst via de mobiele netwerken van KPN Mobile.
17. Voor zover thans van belang zijn CM Telecom en Telfort B.V. (hierna: Telfort; thans: KPN) op 12 april 2006 de *'Hoofdovereenkomst voor de levering van mobiele messaging dienst(en)'* (hierna: de Hoofdovereenkomst) aangegaan met betrekking tot de levering van mobiele messaging diensten over het netwerk van Telfort.
18. De Hoofdovereenkomst bevat onder meer de *'Telfort Wholesale Messaging Charges Schedules'*. Op basis daarvan ontving CM Telecom van Telfort een vergoeding van 3,5 eurocent per SMS-bericht voor de afhandeling van standaard MO SMS-berichten.
19. Bij brief van 20 december 2010 heeft KPN – als rechtsopvolger van Telfort en KPN Mobile – CM Telecom bericht dat - mede als gevolg van de gewijzigde wet- en regelgeving – ze haar dienstverlening op het gebied van messaging diensten enkel nog aanbiedt op basis van nieuwe overeenkomsten, welke na onderhandeling uiteindelijk op 1 november 2011 tussen CM Telecom en KPN van kracht zijn geworden. Dit houdt onder meer in dat KPN de Premium MO SMS-dienstverlening per 1 april 2011 heeft afgeschaft, alsmede per 1 november 2011 de vergoeding die voorheen onder de Hoofdovereenkomst door CM Telecom voor afwikkeling van standaard MO SMS-berichten werd ontvangen, heeft stopgezet.

3.2 Onderhandelingen en overeenkomst(en)

20. CM Telecom heeft bezwaar gemaakt tegen de beëindiging van de Premium SMS MO-dienstverlening.¹

¹ Zie: Brief van CM Telecom aan KPN van 27 januari 2011, waarin tevens wordt aangegeven dat op 25 januari 2011 een gesprek tussen beide partijen heeft plaatsgevonden (bijlage 8 bij het verzoekschrift).

Besluit
«openbaar»

21. Van januari tot november 2011 hebben KPN en CM Telecom via brieven, e-mails, telefoongesprekken en overleggen onderhandeld over de noodzaak voor en inhoud van nieuwe overeenkomsten met betrekking tot messagingdiensten. Navolgend zullen deze onderhandelingen kort worden beschreven.
22. Bij brief van 28 februari 2011² heeft KPN aan CM Telecom aangegeven dat KPN de ondersteuning van de levering van de dienst Premium SMS MO per 1 april 2011 zal stoppen. Daartoe heeft KPN bij deze brief een amendement ter ondertekening gevoegd. Dit amendement is niet door CM Telecom ondertekend.
23. KPN en CM Telecom zijn per 1 november 2011 de Raamovereenkomst Wholesale Messaging Diensten (hierna: de Raamovereenkomst) aangegaan. In deze overeenkomst zijn de hoofdlijnen van hun samenwerking vastgelegd met betrekking tot het leveren van één of meerdere verbindingen met één of meerdere Messaging Platformen, ten behoeve van de levering van Wholesale Messaging Diensten door KPN Wholesale Mobiel aan CM Telecom, waarmee de klanten van CM Telecom in staat worden gesteld Informatiediensten aan eindgebruikers aan te bieden. In artikel 6.01 is de volgende passage opgenomen:

[vertrouwelijk: XXX
XXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX]
24. Aan de Raamovereenkomst worden zogenaamde Dienstenovereenkomsten verbonden voor Wholesale Messaging Diensten. Op 1 november 2011 zijn de Dienstovereenkomst Business SMS en de Dienstovereenkomst Transactiediensten van kracht geworden.
25. In de Dienstovereenkomst Business SMS zijn de specifieke bepalingen vastgelegd over het leveren van verbindingen met een of meerdere Business SMS Platformen, ten behoeve van de levering van de dienst Business SMS door KPN aan CM Telecom, waarbij de klanten van CM Telecom in staat worden gesteld informatiediensten aan eindgebruikers te bieden per Business SMS.
26. Voorts zijn KPN en CM Telecom verder nog een Addendum Wholesale Messaging Diensten overeengekomen waarin partijen wijzigingen op de Raamovereenkomst Wholesale Messaging Diensten, Dienstenovereenkomst Business SMS en Dienstenovereenkomst Transactiediensten overeenkomen, omdat er in het verleden bijzondere afspraken golden die partijen wensen voort te zetten. Tevens is in dit addendum de volgende passage opgenomen:

[illegible]

² Bijlage 10 bij het verzoekschrift van CM Telecom.

Besluit «openbaar»

XX
XX
XX
XX
XX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX]

27. KPN is niet bereid CM Telecom enige vergoeding te bieden voor het afwikkelen van standaard MO SMS-berichten die van de eindgebruiker van KPN gerouteerd worden naar de klanten van CM Telecom. CM heeft in dit verband het voorstel gedaan de met Telfort overeengekomen 3,5 eurocent per bericht onder de nieuwe overeenkomst voort te zetten.
28. Voorts is, zover thans van belang, in voornoemde overeenkomsten geen bepaling opgenomen die KPN verplicht tot het leveren van Premium MO SMS-diensten aan CM Telecom.

4 Samenvatting standpunten partijen:

4.1 Standpunt CM Telecom

29. CM Telecom verzoekt het college gebruik te maken van zijn handhavende en/of geschilbeslechtende bevoegdheden ten aanzien van een met KPN gerezen geschil.
30. Het geschil betreft, aldus CM Telecom, een interoperabiliteitsgeschil omdat via het SMS-platform van CM Telecom SMS-berichten worden verstuurd van en naar abonnees van KPN en klanten van CM Telecom en aldus eind- tot eindverbindingen tot stand komen.
31. Het geschil vloeit voort uit de nieuwe tussen KPN en CM Telecom gesloten overeenkomsten en spits zich toe op twee kwesties:
 - KPN heeft zonder instemming van CM Telecom de zogenaamde Premium MO (Mobile Originated) SMS-dienstverlening gestaakt; en
 - KPN weigert aan CM Telecom een (redelijke) vergoeding te betalen voor de afwikkeling van standaard MO SMS-berichten.
32. De combinatie hiervan leidt er toe dat CM Telecom haar dienstverlening niet op rendabele wijze kan continueren. Hierdoor wordt de totstandkoming en waarborging van interoperabiliteit op onrechtvaardige en onrechtmatige wijze belemmerd.
33. Tijdens de onderhandelingen over de Premium MO SMS-dienstverlening en de vergoeding van de afwikkeling van standaard MO SMS-berichten was KPN niet bereid concessies te doen. Onder dreiging de dienstverlening te staken, was CM Telecom genoodzaakt een raamovereenkomst met KPN aan te gaan. Daarbij is, aldus CM Telecom, géén overeenstemming bereikt over (het ontbreken van) een vergoeding voor de afwikkeling door CM Telecom van standaard MO-berichten en afschaffing van de Premium SMS MO-

Besluit «openbaar»

dienstverlening. In dit verband verwijst CM Telecom naar hetgeen hierover in het Addendum is opgenomen.

34. De eenzijdige afschaffing van Premium MO SMS-dienstverlening door KPN is - mede tegen de achtergrond van artikel 8 van de Kaderrichtlijn en artikel 1.3, eerste lid, Tw - onredelijk en onrechtmatig, met name nu KPN weigert CM Telecom een vergoeding te betalen voor de afwikkeling van standaard MO-berichten. Vóór de afschaffing van de Premium MO SMS-dienstverlening ontving CM Telecom een vergoeding voor ieder verzonden Premium MO-bericht afkomstig van de netwerken van KPN en Telfort en ieder verzonden (standaard) MO-bericht afkomstig van het netwerk van Telfort. Nu ontvangt CM Telecom niets, terwijl CM Telecom haar klanten wel een vergoeding moet betalen voor de geleverde content, KPN zelf wel een vergoeding van de verzender van die berichten ontvangt en CM Telecom haar netwerk belast en daartoe kosten maakt. Hoewel CM Telecom diverse redelijke voorstellen aan KPN heeft gedaan voor een vergoedingsregeling, heeft KPN hierop nimmer inhoudelijk gereageerd.
35. KPN beroept zich ten onrechte op de wijziging van het Rude als reden om de Premium MO SMS-dienstverlening te staken. Door deze dienstverlening te staken, heeft de eindgebruiker niet de mogelijkheid om KPN toestemming te verlenen voor deze dienstverlening. Bovendien zijn hierdoor niet alleen consumenten de dupe, maar ook zakelijke afnemers. Dit gaat - gelet op de omstandigheid dat de Rude een opt-out regeling is - verder dan waartoe de Rude verplicht. Het staken van de dienstverlening is, derhalve in strijd met artikel 3.9 Rude.

4.1.1 Verzoek CM Telecom

36. Het verzoek van CM Telecom aan het college luidt:

I. Op grond van zijn handhavende en/of geschilbeslechtende bevoegdheden te bepalen dat KPN de Premium MO SMS-dienstverlening niet had mogen afschaffen en KPN te gebieden deze dienstverlening binnen één week na dagtekening van het besluit weer aan CM Telecom te leveren onder dezelfde voorwaarden en tarieven als welke golden volgens de overeenkomsten anno 2006 – dit onder verbeurte van een dwangsom van € 100.000 (honderd duizend euro) voor elke dag (daaronder mede begrepen delen van een dag) dat KPN niet voldoet aan dit gebod;

II. Op grond van zijn handhavende en/of geschilbeslechtende bevoegdheden te bepalen welk tarief KPN in redelijkheid aan CM Telecom moet betalen voor ieder standaard MO-bericht afkomstig van een eindgebruiker van KPN en bestemd voor een klant van CM Telecom. Dit tarief zou tenminste € 0,035 moeten bedragen en met terugwerkende kracht moeten gelden vanaf 1 april 2011.

III. Althans zodanige maatregelen nemen en een zodanige last onder dwangsom op te leggen als OPTA zal vernemen te behoren.

Besluit «openbaar»

4.2 Standpunt KPN

37. In haar verweer gaat KPN in op de stellingen van CM Telecom met betrekking tot het afschaffen van de Premium MO SMS-dienst en het weigeren een vergoeding te geven voor de standaard MO SMS-dienst.
38. Ten aanzien van de Premium MO SMS-dienst is KPN van oordeel dat het verzoek van CM Telecom om handhaving grondslag mist omdat:
- Aan KPN op grond van artikel 6.2 Tw geen verplichtingen zijn opgelegd over de levering van Premium MO SMS-diensten en van overtreding van artikel 6.2 Tw dus geen sprake kan zijn;
 - Artikel 6.2 Tw geen grondslag kan zijn om KPN verplichtingen op te leggen omdat KPN en CM Telecom - behalve over een vergoeding voor de afwikkeling door CM Telecom van standaard MO SMS-berichten - een overeenkomst zijn aangegaan. In dit verband heeft KPN verwezen naar artikel 6.01 van de Raamovereenkomst; en
 - CM Telecom niet verzoekt om verplichtingen op te leggen, maar om een betalingswijze voor inhoudsdiensten van derden te faciliteren, en daarop ziet artikel 6.2 Tw niet.
39. Het verzoek van CM Telecom kan slechts als een geschilverzoek ingevolge artikel 12.2, tweede lid, Tw worden behandeld. Dit verzoek moet, aldus KPN, worden afgewezen.
40. In het licht van het vorenstaande merkt KPN het volgende op. Het verzoek van CM Telecom om de Premium MO SMS dienstverlening te hervatten, beoogt SMS-contentaanbieders de mogelijkheid te bieden om het tarief voor hun inhoudsdienst bij de mobiele eindgebruiker in rekening te brengen voor het verzenden van een SMS-bericht aan de SMS-contentaanbieder. Deze dienstverlening, een betalingsmodel, is onverplicht en valt niet onder de interoperabiliteitsverplichting. Eindgebruikers kunnen nog steeds SMS-berichten versturen aan de SMS-contentaanbieder en vice versa, zij het dat de SMS-contentaanbieder de eindgebruiker alleen het informatietarief door KPN in rekening kan laten brengen voor de ontvangst van een (retour) Premium MT SMS-bericht verstuurd door of vanwege de SMS-contentaanbieder.
41. Voor zover al sprake zou zijn van interoperabiliteit, is KPN bereid dit onder redelijke voorwaarden tot stand te brengen en te houden. KPN maakt het immers mogelijk haar eindgebruikers te bereiken, ook via SMS. Verder kunnen eindgebruikers van KPN eindgebruikers of aanbieders van inhoudsdiensten naar keuze bereiken, ook via SMS. Er komen eind- tot eindverbindingen tot stand en ook Premium MT SMS diensten worden door KPN geleverd. Daarboven is KPN niet ook nog eens verplicht Premium MO SMS-diensten aan te bieden.
42. KPN acht het onredelijk dat CM Telecom wil dat KPN de Premium MO SMS-diensten levert tegen de voorwaarden uit 2006, omdat:

Besluit «openbaar»

- de eisen van het Rude zijn gewijzigd, waardoor het technisch ingewikkelder en kostbaarder is Premium MO SMS-berichten te filteren;
 - het volume Premium SMS-berichten is afgenomen.
43. De verhoogde kosten zouden ertoe leiden dat de Premium MO SMS-dienstverlening duurder wordt voor de afnemers van KPN. De interoperabiliteitsverplichting gaat niet zo ver dat voor één platformaanbieder een wholesaledienst moet worden ontwikkeld en op de markt gebracht omdat CM Telecom niet meer zou kunnen concurreren met andere platformaanbieders.
44. In dat verband merkt KPN nog op dat CM Telecom voor een Premium MT SMS-bericht een lager verkeerstarief verschuldigd is dan het verkeerstarief dat zij onder de oude overeenkomst verschuldigd was voor een Premium MO SMS-bericht. Het door CM Telecom gestelde margeverlies is dus niet overtuigend toe te rekenen aan de wijziging van de wholesaledienstverlening van KPN.
45. Ten onrechte stelt CM Telecom nog dat de handelwijze van KPN in strijd is met artikel 3.9 van het Rude. Het Rude kent geen verplichting om wholesale Premiumdiensten te leveren.
46. Ten aanzien van de standaard MO SMS-dienst stelt KPN zich op het standpunt dat de stellingen van CM in dat verband evenmin zouden moeten leiden tot toewijzing van het geschilverzoek.
47. KPN is met alle platformaanbieders overeengekomen geen vergoeding te betalen voor het afwikkelen van SMS-berichten voor doorzending van het platform van de SMS-dienstaanbieder naar het platform van de desbetreffende SMS-contentaanbieder.
48. De dienst die de platformaanbieders leveren voor het afleveren van een SMS-bericht op het juiste platform is onvergelijkbaar met het in standhouden van en het routeren van berichten over een elektronisch (mobiel) communicatienetwerk, omdat:
- De dienst die mobiele netwerkaanbieders leveren voor het bezorgen van een SMS-bericht bij een eindgebruiker ingewikkelder en kostbaarder is;
 - De ontvangst van SMS-berichten door de SMS-contentaanbieders leidt tot een stroom SMS-berichten retour aan de afzenders waaraan platformaanbieders verdienen; en
 - De gemiddelde opbrengst voor KPN van een SMS-bericht verzonden door een van haar eindgebruikers geen financiële ruimte overlaat om de betrokken platformaanbieder een vergoeding te betalen voor zijn aandeel in de verbindingdienst.
49. Het verzoek van CM Telecom om de door haar gewenste vergoeding met terugwerkende kracht in te laten gaan, is in strijd met de CBb jurisprudentie op dit punt.

Besluit «openbaar»

5 Juridisch kader

50. Artikel 6.1 Tw:

1. Een aanbieder van openbare elektronische communicatienetwerken of openbare elektronische diensten, die daarbij de toegang tot eindgebruikers controleert, treedt op verzoek van een aanbieder van openbare elektronische communicatienetwerken of openbare elektronische communicatiediensten met die aanbieder in onderhandeling met het oog op het sluiten van een overeenkomst op basis waarvan de nodige maatregelen worden genomen, waaronder zo nodig door middel van interconnectie van de betrokken netwerken, opdat eind- tot eindverbindingen tot stand worden gebracht.
2. (...)

51. Artikel 6.2 Tw:

1. Indien de onderhandelingen, bedoeld in artikel 6.1, niet resulteren in een overeenkomst tussen de in dat artikel bedoelde aanbieders, kan het college op aanvraag van een van hen, voor zover naar het oordeel van het college verdere onderhandelingen redelijkerwijs niet meer zullen leiden tot een overeenkomst, de andere betrokken aanbieder, voor zover deze daarbij de toegang tot eindgebruikers controleert, verplichten de door de aanvrager gewenste eind- tot eindverbindingen tot stand te brengen en te waarborgen onder door het college te bepalen voorwaarden, indien het college van oordeel is dat de belangen van de andere aanbieder die ertoe geleid hebben dat er geen overeenkomst tot stand is gekomen redelijkerwijs niet opwegen tegen de belangen van de indiener van het verzoek.

47. Artikel 12.2 Tw:

1. Indien er tussen houders van een vergunning, tussen aanbieders, tussen aanbieders en ondernemingen, onderscheidenlijk tussen ondernemingen een geschil is ontstaan inzake de nakoming van een op een houder van een vergunning, een aanbieder of een onderneming die openbare elektronische communicatienetwerken, bijbehorende faciliteiten of openbare elektronische communicatiediensten aanbiedt op grond van een bij of krachtens deze wet rustende verplichting, kan het college op aanvraag van een bij dat geschil betrokken partij het geschil beslechten, tenzij de beslechting van dat geschil op grond van deze wet aan een andere instantie is opgedragen.
2. Onder een geschil als bedoeld in het eerste lid, wordt mede verstaan een geschil inzake de vraag of, indien de in dat lid bedoelde houders van een vergunning, aanbieders, aanbieders en ondernemingen, onderscheidenlijk ondernemingen een overeenkomst hebben gesloten op basis van een bij of krachtens deze wet op een of meer van hen rustende verplichting, de ter zake daarvan tussen hen bestaande verbintenissen, of de wijze waarop die verbintenissen worden nagekomen strijdig zijn, onderscheidenlijk strijdig is met het bij of krachtens deze wet bepaalde.
3. (...)

Besluit «openbaar»

48. Artikel 3.9 Rude:
1. Een aanbieder van een openbare telefoondienst biedt een consument te allen tijde kosteloos de mogelijkheid tot het aangaan van een overeenkomst met betrekking tot de levering van een openbare telefoondienst waarbij de mogelijkheid tot het afnemen van Premium SMS-diensten is geblokkeerd.
 2. Een aanbieder van een openbare telefoondienst biedt een consument met wie hij een overeenkomst is aangegaan tot levering van een openbare telefoondienst te allen tijde de mogelijkheid om die overeenkomst gedurende de looptijd daarvan kosteloos in die zin te wijzigen dat de mogelijkheid tot het afnemen van Premium SMS-diensten op verzoek van die consument wordt geblokkeerd.

6 Overwegingen

49. Het college ziet zich allereerst voor de vraag gesteld wat de juridische grondslag is waarop de verzoeken om geschilbeslechting moeten worden gebaseerd. In dit verband merkt het college op dat de grondslag van de twee verzoeken verschilt.
50. Ten aanzien van het achterwege blijven van een vergoeding van standaard MO SMS-berichten zijn partijen het er over eens dat hierover geen overeenstemming bestaat en dat het voor CM Telecom mogelijk was hierover een geschil bij het college aanhangig te maken. Het college verwijst hiervoor naar hetgeen hierover is opgenomen in het Addendum bij de Raamovereenkomst.³ In dat verband zal het college eerst dit verzoek behandelen, alvorens in te gaan op de grondslag van het verzoek met betrekking tot de afschaffing van de Premium MO SMS-dienstverlening.

6.1.1 Vergoeding voor het afhandelen van MO-berichten

Grondslag geschilbeslechting

52. Zoals reeds vermeld bestaat er tussen partijen geen overeenstemming over de vraag omtrent de vergoeding voor het afhandelen van MO SMS-berichten afkomstig van het netwerk van KPN naar de klanten van CM Telecom.
53. Bij brieven van 20 december 2010 en 28 februari 2011 heeft KPN aangekondigd om, met inachtneming van de geldende opzegtermijn, alle lopende contracten ter zake messagingdiensten die destijds tussen CM Telecom en KPN dan wel Telfort zijn aangegaan, te beëindigen. Het college stelt vast dat per 1 april 2011 de Premium MO SMS-dienstverlening en 1 november 2011 alle tussen voornoemde partijen en CM Telecom gesloten overeenkomsten daadwerkelijk zijn beëindigd.
54. CM Telecom en KPN zijn in onderhandeling getreden over de (voorwaarden waaronder de) afhandeling van MO SMS-berichten door CM Telecom afkomstig van het netwerk van KPN

³ Zie randnummer 24 van dit besluit.

Besluit «openbaar»

onder een nieuwe overeenkomst zal plaatsvinden. Ingevolge artikel 6.1, eerste lid, van de Tw hoeft interoperabiliteit niet uitsluitend betrekking te hebben op feitelijke en technische maatregelen die nodig zijn om bepaalde eind- tot eindverbindingen tot stand te brengen. Het kan ook om andere voorwaarden gaan, zoals tarieven en termijnen voor de te nemen maatregelen.⁴ De onderhandelingen die tussen KPN en CM Telecom gevoerd zijn om te komen tot een overeenkomst met betrekking tot (de voorwaarden waaronder) de afhandeling van MO-berichten zou plaatsvinden, valt derhalve onder de operabiliteitsverplichting. Deze voorwaarden zijn neergelegd in de Raamovereenkomst, Dienstenovereenkomsten en het Addendum welke per 1 november 2011 van kracht.

55. Uit het vorenstaande leidt het college af dat tussen partijen geen overeenstemming bestaat over de voorwaarden waaronder eind-tot-eindverbindingen tussen klanten van CM Telecom en (mobiele) eindgebruikers van KPN tot stand gebracht en gewaarborgd worden. Nu tussen partijen intensief is onderhandeld en deze onderhandelingen niet hebben geresulteerd in overeenstemming, zullen - naar het oordeel van het college – verdere onderhandelingen niet meer leiden tot een overeenkomst. Derhalve ziet het college zich op grond van artikel 6.2, eerste lid, van de Tw voor de vraag gesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden interoperabiliteit tot stand gebracht dient te worden, dan wel dient te worden gewaarborgd.
56. Het regime van interoperabiliteit houdt rekening met de belangen van eindgebruikers en de betrokken dienstenaanbieders. De betrokken dienstenaanbieders - in dit geval KPN en CM Telecom - kunnen waar het gaat om interoperabiliteit tegengestelde belangen hebben. Als een aanbieder niet, of alleen onder onredelijke voorwaarden, bereid is medewerking te geven aan het tot stand brengen en waarborgen van interoperabiliteit, kan de interoperabele dienstverlening niet tot stand komen waardoor dat een duurzame en efficiënte concurrentie negatief kan beïnvloeden.⁵
57. Zoals hiervoor opgemerkt, gaat het bij interoperabiliteit om alle te nemen maatregelen waardoor eind- tot eindverbindingen tot stand worden gebracht, dan wel worden gewaarborgd, zodat eindgebruikers van verschillende netwerken of diensten over en weer kunnen communiceren en dat eindgebruikers in staat worden gesteld om diensten te bereiken van andere aanbieders dan de eigen aanbieder.⁶ De wetgever heeft uitdrukkelijk aangegeven dat het ook kan gaan om andere dan technische maatregelen en noemt in dat verband tarieven en termijnen voor de te nemen maatregelen.⁷

⁴ Tweede Kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28 851, nr. 3, p. 105.

⁵ Vgl. Tweede kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28 851, nr. 3, p. 35 en ook p. 102.

⁶ Tweede Kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28 851, nr. 3, p. 102.

⁷ Tweede Kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28 851, nr. 3, p. 105.

Besluit «openbaar»

Inhoudelijke beoordeling geschil

58. Tegen voormelde achtergrond dient het college te beoordelen of de belangen van KPN die ertoe geleid hebben dat er geen overeenkomst tot stand is gekomen redelijkerwijs niet opwegen tegen de belangen van de CM Telecom. In dat verband zal het college bezien of het belang van CM Telecom dat haar eindgebruikers bereikt kunnen worden door de eindgebruikers van KPN, zwaarder weegt dan het belang van KPN om voor voormelde dienst (routing van SMS-verkeer door CM Telecom) geen vergoeding te betalen.
59. Het college stelt vast dat ook na het opzeggen van de overeenkomsten inzake messagingdienstverlening door KPN, de interconnectie tussen partijen in stand is gebleven. Tarieven zijn evenwel niet tussen partijen overeengekomen. Door het stellen van een onredelijke voorwaarde in de vorm van een nultarief weigert KPN effectief om een overeenkomst op basis van 6.1 van de Tw te sluiten. Derhalve dient het college een tarief vast te stellen.
60. In het geval van de MO-dienstverlening van KPN, wordt door de klant van KPN een SMS-bericht verzonden naar een klant van CM Telecom. Hiervoor dient CM het SMS-bericht over haar SMS-C te routeren van het netwerk van KPN naar haar eindgebruiker. Deze handeling voert CM Telecom ten behoeve van KPN uit, omdat de klanten van KPN anders de klanten van CM Telecom niet zouden kunnen bereiken. Derhalve wordt door CM Telecom een dienst (het routeren van SMS-verkeer) aan KPN geleverd.
61. Het college stelt vast dat CM Telecom een dienst levert aan KPN. Voor leveren van deze dienst maakt CM Telecom kosten. Het college is van oordeel dat het in dat verband niet onredelijk is dat CM Telecom hiervoor een tarief bij KPN in rekening mag brengen. Van CM Telecom kan immers niet gevergd worden de interoperabiliteit in stand te houden, wanneer zij tegenover de kosten die zij maakt voor het routeren van verkeer geen inkomsten uit deze dienstverlening genereert. Doordat het college een tarief voor deze dienstverlening vaststelt wordt de interoperabiliteit gewaarborgd.
62. Het college volgt KPN niet in haar stellingen dat vergoeding voor het routeren van SMS-verkeer door CM Telecom niet noodzakelijk is, omdat het voor KPN of andere mobiele netwerkaanbieders - in de omgekeerde situatie - veel ingewikkelder en kostbaarder zou zijn om een SMS-bericht bij een eindgebruiker te bezorgen. Los van de vraag of het leveren van deze dienst voor dergelijke partijen inderdaad kostbaarder en ingewikkelder is, acht het college het geheel niet betalen voor een geleverde dienst in elk geval een voorwaarde die zich niet laat verenigen met het waarborgen van de interoperabiliteit tussen CM Telecom en KPN.
63. Het argument van KPN, dat de ontvangst van SMS-berichten door de SMS-contentaanbieders leidt tot een stroom SMS-berichten retour aan de afzenders waaraan platformaanbieders verdienen, is op zich juist, maar kan, aldus het college, niet leiden tot het oordeel dat bij een nultarief sprake is van een redelijke voorwaarde. Dat bedrijven als CM Telecom inkomsten

Besluit «openbaar»

genereren door – als reactie op een MO-bericht – een retour SMS-bericht te verzenden, kan niet leiden tot de verplichting interoperabiliteit met betrekking tot MO SMS-berichten te waarborgen tegen een nultarief.

64. Ten slotte volgt het college KPN evenmin in de stelling dat de gemiddelde opbrengst voor KPN van een SMS-bericht verzonden door een van haar eindgebruikers geen financiële ruimte laat om de betrokken platformaanbieder een vergoeding te betalen voor zijn aandeel in de verbindingdienst. Immers, niet valt in te zien waarom KPN een soortgelijke vergoeding wel betaald aan andere (mobiele) netwerkaanbieders, terwijl de opbrengst van een SMS-bericht voor haar niet anders zal zijn.
65. Gelet op het vorenstaande ziet het college aanleiding om op grond van artikel 6.2, eerste lid, Tw aan KPN de verplichting op te leggen om CM Telecom een redelijke vergoeding te betalen voor het routeren en bezorgen van MO SMS-berichten van het netwerk van KPN naar haar klanten. CM Telecom heeft in haar verzoek, alsmede in de hoorzitting, aangegeven dat een tarief van € 0,035 per gerouteerd MO-bericht als tarief voor haar dienstverlening door het college dient te worden vastgesteld. CM sluit met dit tarief aan bij het tarief dat zij van Telfort ontving voor het routeren van MO SMS-berichten.
66. Ten aanzien van de hoogte van het door CM Telecom gevraagde tarief overweegt het college als volgt. Zoals door CM Telecom tijdens de hoorzitting is aangegeven – hetgeen door KPN niet is weersproken - betaalt KPN aan andere netwerkaanbieders en MVNO's een tarief van ongeveer **[vertrouwelijk: XXXXXX]** per gerouteerd SMS-bericht. Gelet hierop acht het college het door CM Telecom verzochte tarief van €0,035 niet onredelijk. Derhalve zal het college het tarief voor de afhandeling van MO SMS-berichten van KPN door CM Telecom vaststellen op €0,035.

Terugwerkende kracht

67. Nu het verzoek van CM Telecom de tarieven voor het afwikkelen van MO SMS-berichten vast te stellen door het college is toegewezen, doet de vraag zich voor of deze tarieven met terugwerkende kracht dienen te worden vastgesteld.
68. In dit verband merkt het college op dat het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: het CBb) in zijn uitspraak van 16 juni 2006⁸ heeft geoordeeld dat terugwerkende kracht onder omstandigheden kan worden verleend. Hierbij moet gewicht worden toegekend aan het soort verplichting waar het geschil betrekking op heeft. In de uitspraak van het CBb van 18 juni 2008 heeft het CBb geoordeeld dat indien het geschil de voorwaarden betreft waaronder – in dat geval – interconnectie geleverd werd en deze voorwaarden zijn bestreden door de afnemers, het toelaatbaar is dat interconnectie tot stand is gebracht, om vervolgens in een geschilprocedure het tarief hiervoor vast te stellen.

⁸ AB 2005, 326; de uitspraak van 18 juni 2008 (AB 2008, 295).

Besluit «openbaar»

69. In de onderhavige zaak hebben CM Telecom en KPN in Addendum te kennen gegeven dat over de voorwaarde voor de afwikkeling van standaard MO SMS-berichten geen overeenstemming bestond. De dienstverlening – het routeren van MO SMS-berichten – is echter voortgezet zonder dat hiervoor een tarief overeen was gekomen. Het college is van oordeel dat beide partijen vanaf het moment dat in het Addendum is ondertekend, rekening dienden te houden met de mogelijkheid dat het college de tarieven voor standaard MO SMS-diensten zou vaststellen. In dit Addendum is immers neergelegd dat er voor CM Telecom de mogelijkheid bestond ten aanzien van de tarieven voor het routeren van MO SMS-verkeer een geschil bij het college aanhangig te maken. De rechtszekerheid staat er niet aan in de weg dat het college het verzoek van CM Telecom om de tarieven met terugwerkende kracht worden vast te stellen wordt ingewilligd, vanaf het moment van inwerkingtreding van het Addendum op 1 november 2011.

Conclusie ten aanzien van de vergoeding van standaard MO SMS-dienstverlening

70. Gelet op het vorenstaande zal het college de vergoeding die KPN aan CM Telecom dient te betalen ten aanzien van het routeren van standaard MO SMS-berichten met terugwerkende kracht, met ingang van 1 november 2011, vaststellen op € 0,035.

6.1.2 Premium MO SMS-dienstverlening en interoperabiliteit

Grondslag geschilbeslechting

71. Ten aanzien van (het niet leveren van) de Premium MO SMS-dienstverlening verschillen partijen van mening of hierover een overkomst is bereikt. CM Telecom stelt onder verwijzing naar de reeds eerder aangehaalde passage uit het Addendum dat van een overeenkomst geen sprake is. KPN stelt echter dat zij met CM Telecom in artikel 6.01 van de Raamovereenkomst overeen is gekomen dat zij de Premium MO SMS-dienstverlening niet (meer) behoeft aan te bieden.

72. Alvorens in te gaan op de inhoudelijke beoordeling van dit onderdeel van de geschilaanvraag zal het college navolgend eerst ingaan op de grondslag voor de beslechting hiervan.

73. In de tussen partijen gesloten Raamovereenkomst is in artikel 6.01 de volgende passage opgenomen:

[**vertrouwelijk:** XX
XX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX]

Voorts is in het Addendum bij de Raamovereenkomst de volgende passage opgenomen:

[**vertrouwelijk:** XX
XX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX]

Besluit «openbaar»

XX
XX
XX
XX
XXXXXXXXXXXXXXXXXX]

74. Het college concludeert op basis van de tekst van het Addendum dat partijen geen overeenstemming hebben kunnen bereiken omtrent de vergoeding voor het afhandelen van MO-berichten door CM Telecom. De Premium MO-dienstverlening en meer specifiek de beëindiging daarvan is in het Addendum niet als onderwerp genoemd waarover geen overeenstemming bestond. Van CM Telecom – een professionele telecompartij – had verwacht mogen worden dat, indien zij de afschaffing van de Premium MO-dienstverlening aan de orde had willen stellen als onderwerp waarover geen overeenstemming bestond, zij dit expliciet had laten opnemen in het Addendum.

75. Nu uit de Raamovereenkomst blijkt dat CM Telecom heeft ingestemd met artikel 6.01 en er uit het Addendum niet blijkt dat er over dit artikel geen overeenstemming bestond met betrekking tot het niet (meer) aanbieden van de Premium MO-dienstverlening, moet het er voor gehouden worden dat partijen een overeenkomst op dit punt zijn aangegaan.

76. Gelet op het vorenstaande is het college van oordeel dat het voornoemde onderdeel van de geschilaanvraag op grond van artikel 12.2 Tw dient te worden beslecht. Dergelijke geschillen hebben steeds betrekking op de vraag of een van beide partijen bij het geschil de verplichtingen nakomt die bij of krachtens de Telecommunicatiewet op hem rusten. Meer concreet zal in dit geval de vraag moeten worden beantwoord of de genoemde bepaling – in het onderhavige geval – in strijd is met de interoperabiliteitsverplichting, dus of het KPN in het licht van de interoperabiliteitsbepalingen uit de Tw is toegestaan de Premium MO SMS-dienstverlening niet (meer) aan CM Telecom te leveren. Daartoe overweegt het college als volgt.

Inhoudelijke beoordeling geschil

77. Hoofdstuk 6 van de Telecommunicatiewet bevat regels over interoperabiliteit. In artikel 6.1, eerste lid, Tw is de verplichting vastgelegd om over interoperabiliteit van diensten te onderhandelen. Interoperabiliteit van diensten is een verzamelterm voor alle maatregelen - waaronder interconnectie - die moeten worden genomen om eind- tot eindverbindingen tot stand te brengen.

78. Onder eind- tot eindverbindingen wordt in dit verband verstaan dat eindgebruikers van verschillende netwerken of diensten met elkaar kunnen communiceren en dat eindgebruikers in staat zijn om diensten die door andere aanbieders worden aangeboden te bereiken. Het gaat daarbij niet alleen om elektronische communicatiediensten, maar ook om andere diensten, die met behulp van een openbare elektronische communicatienetwerk of openbare elektronische communicatiedienst worden aangeboden; hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan internetdiensten en telefonische

Besluit «openbaar»

informatiediensten.⁹ Ook een facturerings- en/of incassodienst die wordt aangeboden in combinatie met een elektronische communicatiedienst – zoals in dit geval MO SMS-dienstverlening – kan naar oordeel van het college onder de interoperabiliteitsverplichting vallen.

79. Het college stelt vast dat KPN de Premium MO SMS-dienst niet meer aanbiedt. Wel hebben KPN en CM Telecom nog overeenkomsten met betrekking tot Bussiness SMS Mobile Originating, Business SMS Mobile Terminating en Premium SMS Mobile Terminating. Daarmee zijn de klanten van CM Telecom, de SMS contentaanbieders, (nog steeds) bereikbaar en kunnen zij communiceren met de eindgebruikers (klanten) van KPN. De dienstverlening die voorheen via een Premium MO SMS dienst werd aangeboden kan thans worden aangeboden in de vorm van een Premium MT SMS bericht waarmee CM Telecom haar dienstverlening eveneens aan haar klanten kan bieden.¹⁰ CM Telecom heeft bovendien erkend dat de eindgebruiker die eerst via de Premium MO SMS-dienst bijvoorbeeld een nummer op de radio kon aanvragen, deze aanvraag nog steeds middels een SMS bericht kan doen. Dat dit niet meer gebeurt op een wijze die CM Telecom voorstaat, namelijk via de Premium MO SMS-dienst en waarbij dat de eindgebruiker aan CM Telecom betaalt voor het verzenden van het SMS bericht en KPN hiertoe de incasso en facturering voor CM Telecom verzorgt, maakt dat niet anders.¹¹ Het staken van de Premium MO SMS-dienst door KPN heeft – onder deze omstandigheden - niet tot gevolg dat de interoperabiliteit niet meer zou bestaan of niet meer zou zijn gewaarborgd.

80. CM Telecom heeft te kennen gegeven dat zij met het verzoek tracht te bewerkstelligen dat KPN de Premium MO SMS-dienst weer gaat aanbieden, dan wel dat KPN een tarief aan CM Telecom zal betalen voor ieder standaard MO-bericht afkomstig van een eindgebruiker van KPN en bestemd voor een klant van CM Telecom. CM Telecom heeft aangegeven dat het haar uiteindelijk te doen is een acceptabel tarief te verkrijgen van KPN voor het doorgeven van de SMS berichten van klanten van KPN aan haar eigen klanten.¹² Daarbij ziet CM Telecom de levering van de Premium MO SMS-dienstverlening en een vergoeding voor standaard MO SMS als acceptabele alternatieven voor elkaar.¹³

81. Ten aanzien van het staken van (het niet leveren van) de Premium MO SMS-dienstverlening is het college van oordeel dat de eerder door het college bepaalde € 0,035 per gerouteerd MO SMS-

⁹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2002-2003, 28 851, nr. 3, p. 102.

¹⁰ Vgl. randnummer 8, p.4, van de pleitnotities van CM Telecom zoals overgelegd tijdens de hoorzitting op 5 maart 2012 alsmede p. 13 en 14 van het verslag van de hoorzitting.

¹¹ Bovendien biedt KPN met de Business SMS MO tot op zekere hoogte een met de Premium MO SMS vergelijkbare dienst aan waarbij de eindgebruiker kosteloos een SMS-bericht kan versturen naar een SMS-contentaanbieder. Zie pagina 18 van de *Dienstspectificatie sms diensten* (bijlage 36 bij het verzoekschrift van CM Telecom).

¹² Vgl. randnummer 4, p. 2-3 van de pleitnotities van CM Telecom ten behoeve van de hoorzitting van 5 maart 2012 alsmede de verklaring van CM Telecom tijdens de hoorzitting op 5 maart 2012, p. 12 van het verslag van de hoorzitting.

¹³ Uit bijvoorbeeld e-mail van CM Telecom aan KPN van 28 maart 2011 alsmede de brief van CM Telecom aan KPN van 31 maart 2011 blijkt dat lagere inkomsten de (voornaamste) zorg van CM Telecom is (deze documenten zijn als bijlagen 12 en 13 bij het verzoekschrift van CM Telecom gevoegd).

Besluit

«openbaar»

bericht in combinatie met de Premium MT SMS-dienstverlening – ook volgens CM Telecom zelf – een acceptabel alternatief is voor het aanbieden van de Premium MO SMS-dienstverlening. Onder die omstandigheden kan het niet (meer) leveren van deze dienstverlening door KPN dan ook niet gezien worden als een ongerechtvaardigde inbreuk op de interoperabiliteitsverplichting.

82. Daarbij komt dat, zoals door KPN – onweersproken – is gesteld, voor de uitvoering van artikel 3.9 van het Rude ten aanzien van Premium MO SMS-dienstverlening meer kosten moet maken, dan met betrekking tot de implementatie van dat artikel op de Premium MT SMS-dienstverlening. De keuze van KPN om – met instandhouding van de interoperabiliteit ten aanzien van MO SMS-dienstverlening – artikel 3.9 van het Rude te implementeren middels een filtering op haar Premium MT SMS-dienstverlening, acht het college niet onredelijk en derhalve niet in strijd met de interoperabiliteitsverplichting.

83. De stelling van CM Telecom dat KPN met het staken van de Premium MO SMS-dienstverlening in strijd zou handelen met artikel 3.9 van het Rude volgt het college niet. Dit artikel behelst geen verplichting tot het leveren van Premium SMS-diensten, maar stelt slechts regels voor het geval dat wel Premium SMS-diensten worden geleverd.

84. Concluderend kan worden gesteld dat er geen aanleiding bestaat om dit verzoek toe te wijzen op grond van artikel 12.2 Tw omdat het staken van de Premium MO SMS dienst niet als strijdig is te kwalificeren met een bij of krachtens de Telecommunicatiewet geldende verplichting, meer in het bijzonder de interoperabiliteitsverplichting. Voor CM bestaan er – onder de reeds eerder door het college bepaalde voorwaarde van vergoeding van € 0,035 per gerouteerd MO SMS-bericht – voldoende alternatieven om haar dienstverlening te blijven voortzetten, terwijl de Premium MO SMS-dienst de bereikbaarheid, noch de communicatiemogelijkheden van de eindgebruikers van CM vergroot.

Besluit «openbaar»

7 Dictum

- I. CM Telecom heeft het college verzocht te bepalen welk tarief KPN in redelijkheid aan CM Telecom moet betalen voor ieder standaard MO-bericht afkomstig van een eindgebruiker van KPN en bestemd voor een klant van CM Telecom. Dit tarief zou tenminste € 0,035 moeten bedragen en met terugwerkende kracht moeten gelden vanaf 1 april 2011. Voorts heeft CM Telecom het college verzocht om te bepalen dat KPN de Premium MO SMS-dienstverlening niet had mogen afschaffen en KPN te gebieden deze dienstverlening binnen één week na dagtekening van het besluit weer aan CM Telecom te leveren. Met betrekking tot deze verzoeken oordeelt het college als volgt.
- II. Het college stelt, ten aanzien van het verzoek van CM Telecom met betrekking tot de betaling van een vergoeding voor het routeren van standaard MO SMS-berichten, vast dat KPN een vergoeding dient te betalen aan CM Telecom van € 0,035 per standaard MO SMS-bericht.
- III. Voorts bepaalt het college dat het onder II. vastgestelde tarief met terugwerkende kracht heeft te gelden vanaf 1 november 2011.
- IV. Ten slotte wijst het college al hetgeen CM Telecom overigens heeft verzocht af.

HET COLLEGE VAN DE ONAFHANKELIJKE POST EN TELECOMMUNICATIE AUTORITEIT,
namens het college,
(plv) Afdelingshoofd Markten

w.g.
mr. K.J. Graver

Beroep bij het CBb

Belanghebbenden die zich met dit besluit niet kunnen verenigen, kunnen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven te Den Haag.

Het postadres is: College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage.

Het beroepschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht bevatten. Voorts moet het beroepschrift de gronden van het beroep bevatten en dient een afschrift van het bestreden besluit te worden meegezonden.

Voor het instellen van beroep is griffierecht verschuldigd. Informatie hierover kan worden ingewonnen bij de griffie van het College, telefonisch bereikbaar op (070) 381 39 10 of (070) 381 39 30.